

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın *Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri Ersoy* tarafından Anayasanın 98 ve İçtüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Serhat Eren

Diyarbakır Milletvekili

Kürt dili ve kültürü, binlerce yıllık geçmişe sahip, zengin ve köklü bir mirasın taşıyıcısıdır. Ancak bu kültür ve dil, Türkiye Cumhuriyeti tarihinde sistematik baskılara ve asimilasyon politikalarına maruz kalmaktadır. AKP-MHP ittifakının günümüzdeki yasakçı ve baskıcı tutumu, Kürt kültürüne yönelik bu baskıların hala devam ettiğini açıkça göstermektedir. Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın, Özkan Küçük'ün yapımcılığını üstlendiği "Rojbash" filmine yönelik "ticari dolaşıma uygun değil" kararı bu baskının en güncel örneklerinden biridir.

"Rojbash" filmi, bir grup Kürt tiyatrocunun 25 yıl sonra Kürtçe tiyatro oyununu sahnelemek üzere yeniden bir araya gelişini ve bu süreçte karşılaştıkları zorlukları anlatmaktadır. Bu filmde, Kürtçenin yıllardır süregelen yasaklarla nasıl mücadele ettiği ve Kürt kültürünün maruz kaldığı engeller konu edilmiştir. Ancak Kültür ve Turizm Bakanlığı, herhangi bir gerekçe göstermeksizin bu filmin ticari dolaşıma uygun olmadığı kararını vermiştir.

Bu karar, Kürt diline ve kültürüne yönelik daha geniş bir yasaklama ve baskı politikasının bir parçası olarak değerlendirilmelidir. Kürtçe'nin sanat, eğitim, kültürel miras gibi alanlarda serbestçe kullanılmaması, Kürt halkının varlığına ve kimliğine yönelik açık bir tehdit teşkil etmektedir.

Bu bağlamda;

1. Kültür ve Turizm Bakanlığı, "Rojbash" filmine yönelik "ticari dolaşıma uygun değil" kararını hangi değerlendirme kriterleri ve gerekçelerle almıştır? Bu sürecin şeffaflığı ve denetlenebilirliği nasıl sağlanmıştır?
2. Bakanlığınızın, son 5 yıl içerisinde Kürtçe sanat ve kültür ürünlerine yönelik verdiği sansür veya yasaklama kararları var mıdır? Varsa, bu kararlar hangi filmler, tiyatrolar ya da diğer kültürel faaliyetler için verilmiştir?

3. Filmin çoğunluğunun Kürtçe olması, bu sansür kararında etkili olmuş mudur? Bakanlığınız bu kararı verirken, Kürt diline yönelik bir yasaklama politikası mı izlemektedir?
4. Bakanlıkta Kürtçe gibi Türkiye'de milyonlarca yurttaş tarafından konuşulan dillerde uzmanlaşmış, dil yeterliliğine sahip kaç personel görev yapmaktadır? Kürtçe içerikli projeleri değerlendirirken bu personellerden yararlanılmış mıdır?
5. Filmin ticari dolaşıma uygunluğunu inceleyen uzmanlar veya komisyon üyeleri, Kürtçe diline hâkim midir?
6. Bakanlığınızın, Kürt dili ve kültürüne yönelik sanatsal ve kültürel üretimlere yönelik baskıları kaldırmaya yönelik herhangi bir girişimi bulunmakta mıdır?
7. Sansür kararının geri çekilmesi ihtimali bakanlığınızca değerlendirilmekte midir?
8. Bakanlığınızın sansür kararlarının kültürel çeşitliliği nasıl etkilediğini düşünüyorsunuz? Bu tür kararların Türkiye'deki kültürel haklar ve demokratik değerler üzerindeki etkileri hakkında herhangi bir değerlendirme yapılmış mıdır?
9. Kürtçe'nin kültürel ve sanatsal alanlarda özgürce ifade edilmesini sağlamak amacıyla Bakanlığınızın belirlediği bir strateji veya plan var mıdır? Varsa bu planlar nelerdir?
10. Kamu hizmetlerinde ve kamusal alanlarda Kürt dilinin kullanılmasına yönelik Bakanlığınızın çalışmaları nelerdir? Kürtçenin daha yaygın kullanılabilmesi ve Kürtçe hizmet sunulabilmesi için hangi adımlar atılmaktadır?
11. Son 5 yıl içerisinde Kürtçe dilinde yapılan kültürel etkinlikler, festivaller veya tiyatro gösterilerine Bakanlık tarafından sağlanan maddi ve manevi destekler nelerdir?